

ทว. 125
วศ ๑.๖.๖๔
วศ ๑๖.๐๐.๖

สคค.
ส่ง : ทว. Email
รับที่ : ๘9763/64
9 ก.ย. 2564 เวลา 16.00 น.

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๖๖๑๑๑๑

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๑ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ เรื่อง ขออนุมัติทำสัญญาว่าจ้างในลักษณะ
จ้างเหมาออกแบบและก่อสร้าง โดยผู้รับจ้างรายเดียวกัน และขอผ่อนผันการดำเนินการตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาจากต่างประเทศ
โดยขอยกเลิกโครงการก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิต
ไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัย
นิวเคลียร์องค์การตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. มติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ ๒๒/๒๕๓๖ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖
๓. สัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาการจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์
ปรมาณูฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกาก
กัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์การ
๔. เอกสารการจ่ายเงินให้บริษัท เจนเนอรัล อะตอมมิกส์ จำกัด
๕. คำฟ้องเรียกค่าเสียหาย สถาบันอนุญาโตตุลาการ คดี (คำ) เลขที่ ๔๑/๒๕๔๙ ลงวันที่
๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๙
๖. คำฟ้อง ศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขคำที่ ค.๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐
๗. หนังสือบริษัท เจนเนอรัล อะตอมมิกส์ จำกัด ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
๘. รายงานการประชุมคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔
๙. รายงานการวิเคราะห์ประกอบการจัดหาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์สำหรับเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู
วิจัย ขนาด ๑.๓ MW
๑๐. รายงานการวิเคราะห์ข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการ
๑๑. หนังสือสำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ สำนักงานอัยการสูงสุด
ที่ อส ๐๐๒๐/๔๖๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสถาบันเทคโนโลยี
นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.) ขอเสนอเรื่อง ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน
๒๕๓๖ เรื่อง ขออนุมัติทำสัญญาว่าจ้างในลักษณะจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้าง โดยผู้รับจ้างรายเดียวกัน
และขอผ่อนผันการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และการว่าจ้าง
บริษัทที่ปรึกษาจากต่างประเทศ โดยขอยกเลิกโครงการก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ พร้อมเครื่อง
ปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้ง
ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์การตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) รวมทั้งสอดคล้องและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เห็นชอบให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่เสนอ

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ เห็นชอบโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ในวงเงิน ๔,๔๗๖.๕๘๐ ล้านบาท โดยอนุมัติให้สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ในปัจจุบัน) ทำสัญญาว่าจ้างในลักษณะจ้างเหมา ออกแบบ และก่อสร้างโดยผู้รับเหมารายเดียวกัน (Lump Sum Turnkey) ทั้ง ๓ ระบบ ในวงเงิน ๒,๕๐๐ ล้านบาท (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ได้แก่

- ๑) อาคารและเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยขนาด ๑๐ เมกะวัตต์
- ๒) อาคารและระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ประกอบ
- ๓) อาคารและระบบจัดการกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ประกอบ

โดยบริษัท เจนเนอรัล อะตอมมิคส์ จำกัด (General Atomics : GA)

ชนะการประกวดราคาการออกแบบ ก่อสร้าง ติดตั้งอุปกรณ์ทั้ง ๓ ระบบ ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๙ และได้มีการจัดทำสัญญาจ้างเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ มีกำหนดแล้วเสร็จใน ๔๘ เดือน (ครบกำหนดวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔) ในวงเงินตามสัญญา ๖๕.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ๑๗.๙ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย กับ ๑,๓๕๙.๔ ล้านบาท (รวมทั้งสิ้นประมาณ ๓,๓๕๕ ล้านบาท) โดยได้มีการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการไปแล้วทั้งสิ้นประมาณ ๑,๘๓๕,๕๒๓,๔๒๙.๒๗ บาท (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

เนื่องจากในการดำเนินการก่อสร้างดังกล่าวต้องผ่านกระบวนการขออนุญาตก่อสร้าง โดยการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความปลอดภัยเบื้องต้นและรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวดำเนินการได้ล่าช้ากว่าแผน โดยเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) ได้เสนอขยายอายุสัญญาให้บริษัท GA จำนวน ๕๗๔ วัน ซึ่งบริษัท GA ไม่รับข้อเสนอเนื่องจากต้องการให้มีการปรับเพิ่มราคาค่าก่อสร้าง ต่อมาเมื่อคณะกรรมการความปลอดภัยโรงงานนิวเคลียร์ยอมรับรายงานดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๖ ปส. ได้แจ้งให้บริษัท GA เข้ามาดำเนินการก่อสร้างในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ แต่บริษัท GA ยืนยันให้มีการปรับเพิ่มราคาค่าก่อสร้าง พร้อมทั้งขยายระยะเวลา และเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ปส. ได้เสนอขยายสัญญาอีก ๙๙๑ วัน จากเดือนมกราคม ๒๕๔๖ แต่บริษัท GA ไม่ยอมรับการต่อสัญญาและยืนยันการขอปรับเพิ่มราคา ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้มีการต่อรองในเรื่องดังกล่าวเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ปส. จึงได้ยกเลิกสัญญาและเรียกเงินค่าปรับตามสัญญา รวมทั้งดำเนินการยึดเงินค้ำประกัน โดยบริษัท GA ได้ขอให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางระงับการยึดเงินค้ำประกันดังกล่าว และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้มีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวการยึดเงินค้ำประกันเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ รวมทั้งให้บริษัท GA นำเรื่องเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการตามที่ระบุไว้ในสัญญาในกรณีที่มีข้อพิพาทระหว่างกัน โดยข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๔๑/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

/ปส. เรียกร้อง ...

ปส. เรียกร้องเงินค่าปรับจากบริษัท GA ประมาณ ๘,๘๘๗ ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าปรับจากงานล่าช้าประมาณ ๖,๘๕๐ ล้านบาท การชดใช้เงินที่จ่ายให้บริษัท GA ไปแล้วจำนวน ๑,๘๐๐ ล้านบาท และการชดใช้เงินที่ได้จ่ายให้บริษัทที่ปรึกษา จำนวน ๒๔๗ ล้านบาท

บริษัท GA เรียกร้องค่าเสียหายจาก ปส. ประมาณ ๖๗๗ ล้านบาท ประกอบด้วย ชดเชยค่างานที่ทำแล้วเสร็จก่อนยกเลิกสัญญา จำนวน ๒๔.๒ ล้านบาท ๔.๗ ล้านเหรียญสหรัฐ กับ ๐.๘ ล้านเหรียญออสเตรเลีย การชดเชยค่าใช้จ่ายค่าประกันสัญญาธนาคาร ๓.๑ ล้านเหรียญสหรัฐ การชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ ในการเจรจาเพื่อขอเข้าดำเนินโครงการต่อ จำนวน ๔๙.๓ ล้านบาท ๒.๕ ล้านเหรียญสหรัฐ กับ ๐.๓ ล้านเหรียญออสเตรเลีย และชดเชยค่าใช้จ่ายทางศาล ๑๒ ล้านบาท กับ ๐.๐๒ ล้านเหรียญสหรัฐ

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ อนุมัติการโอนทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ของ ปส. ไปเป็นของ สทท. รวม ๓ รายการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔) ดังนี้

๑) สัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ สัญญาจ้างที่ปรึกษาโครงการศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์การ (กิจการร่วมค้า บริษัท อิเล็กโทรวัตต์เอ็นจีเนียริง เซอร์วิส จำกัด (EWE))

๒) สัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคาร เครื่องปฏิกรณ์ ปรมาณูวิจัยพร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบจัดการกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์

๓) เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ๑/ปรับปรุงครั้งที่ ๑ (ปปว.-๑/๑)

ดังนั้น สทท. จึงได้รับโอนสิทธิและหน้าที่ของ ปส. ตามสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ โดย สทท. ได้ยื่นคำร้องขอสวมสิทธิในคดีแทน ปส. ในข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๔๑/๒๕๔๔ และสถาบันอนุญาตโตตุลาการมีคำสั่งอนุญาต ให้ สทท. เข้าสวมสิทธิตามคำร้อง ซึ่งคดีดังกล่าวมีเหตุแห่งข้อพิพาทมาจากสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ ดังกล่าว

๑.๑.๓ ในการดำเนินกระบวนการอนุญาตโตตุลาการของข้อพิพาทดังกล่าว ปัจจุบันยังมิได้มีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทเพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาแต่อย่างใด เนื่องจากหลังจากที่สถาบันอนุญาตโตตุลาการมีคำสั่งอนุญาตให้ สทท. เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความในคดีแทน ปส. แล้ว สทท. ประสงค์จะเสนอข้ออนุญาโตตุลาการแทนอนุญาโตตุลาการที่ ปส. ตั้งขึ้น ซึ่ง สทท. ไม่มีส่วนร่วมแต่งตั้งมาตั้งแต่ต้น โดยที่ สทท. เห็นว่าคุณสมบัติและความเหมาะสมกับการเป็นอนุญาโตตุลาการปัจจุบันยังคงเป็นข้อสงสัย ด้วยเหตุว่าอนุญาโตตุลาการเพิกเฉยไม่ชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทางอนุญาโตตุลาการ ที่มาของการเข้ารับเป็นอนุญาโตตุลาการในคดีนี้ และผลงานการดำเนินคดีในฐานะอนุญาโตตุลาการในอดีตให้ สทท. ทราบ ดังนั้น สทท. จึงยื่นคำร้องขอถอดถอนอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ค.๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) โดยปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง โดยที่ไม่อาจคาดหมายได้ว่าคดีที่ศาลปกครองจะแล้วเสร็จเมื่อใด และหากศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาแล้วคู่กรณีก็อาจอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดต่อไปได้ จึงไม่สามารถที่จะคาดการณ์ในเรื่องของระยะเวลาสิ้นสุดในคดีที่อยู่ในการพิจารณาของศาลปกครองได้

๑.๑.๔ บริษัท GA ได้แจ้งข้อเสนอเพื่อการยุติข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๔๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) สรุปได้ดังนี้

/๑) สนับสนุน ...

๑) สนับสนุนซื้อเพลิงนิวเคลียร์สำหรับเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย ปว.-๑/๑ ให้ สทท. เพื่อให้สามารถทำงานต่อไปได้อีก ๑,๒๓๐ ชั่วโมงต่อปี เป็นเวลา ๑๐ ปี โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ

๒) สนับสนุนการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์โดยจะเน้นด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับฟิวชั่นให้แก่เจ้าหน้าที่ของ สทท. จำนวน ๒ คน ซึ่งการสนับสนุนดังกล่าวรวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับวีซ่า ค่าที่พักและเงินเดือนสำหรับเจ้าหน้าที่ดังกล่าวด้วย

๓) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกผู้จำหน่ายเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย การประเมินประโยชน์และความคุ้มค่าในด้านการเงินและด้านอื่น ๆ สำหรับโครงการจัดหาเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยเครื่องใหม่ของ สทท.

๑.๑.๕ คณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘) ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัท GA ตามข้อ ๑.๑.๔ และมีมติเห็นชอบแนวทางการยุติข้อพิพาทโดยการเจรจาหรือร่วมกัน เนื่องจากเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์กับประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์จากการได้รับแท่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์เพื่อใช้ในการดำเนินการของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย ปว.-๑/๑ และหลีกเลี่ยงการสูญเสียงบประมาณจากการแพ็คติซึ่งคาดว่าจะต้องใช้งบประมาณถึง ๑,๔๓๘.๖๓ ล้านบาท (เงินต้น ๖๗๗ ล้านบาท ค่าฉนวนอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๔ เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี) โดยให้นำเสนอคณะกรรมการอนุมัติตามลำดับ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ เห็นชอบโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ในวงเงิน ๔,๔๗๖.๕๘๐ ล้านบาท โดยอนุมัติให้สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ในขณะนั้น ทำสัญญาว่าจ้างในลักษณะจ้างเหมา ออกแบบ และก่อสร้างโดยผู้รับเหมารายเดียวกัน (Lump Sum Turnkey) ในส่วนของเครื่องปฏิกรณ์ฯ ระบบผลิตสารไอโซโทป รวมทั้งระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอาคารและอุปกรณ์ประกอบทั้ง ๓ ระบบ ในวงเงิน ๒,๕๐๐ ล้านบาท

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ อนุมัติให้สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติในขณะนั้น เพิ่มวงเงินและขยายระยะเวลาก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ ค่าออกแบบและก่อสร้างอาคารปฏิกรณ์พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปและระบบขจัดกากกัมมันตรังสี จำนวน ๖๐๕,๕๗๔,๔๖๕ บาท โดยขยายระยะเวลาก่อนนี้ผูกพันไปถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเสนอ ส่วนการเงินให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

๑.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ อนุมัติให้สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติขยายเวลาก่อนนี้ผูกพันคำว่าจ้างออกแบบ และก่อสร้างอาคารปฏิกรณ์ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทป และระบบขจัดกากกัมมันตรังสีจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๔๔ ออกไปจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในวงเงินตามสัญญา ๖๕,๗๒๑,๗๕๔ เหรียญสหรัฐอเมริกา ๑๗,๙๔๕,๑๒๕ เหรียญออสเตรเลีย กับ ๑,๓๕๙,๔๔๗,๓๒๒ บาท (เป็นเงินไทยประมาณ ๓,๓๕๕,๕๗๔,๔๖๕ บาท) ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พิจารณาทบทวนเกี่ยวกับความปลอดภัยของเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูโดยให้มองถึงความจำเป็นรวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับเพียงพอหรือไม่ มีอันตรายมากน้อยเพียงใด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๒.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ รับทราบตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายงานสถานภาพและความคืบหน้าในการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

๑.๒.๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ อนุมัติตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอให้มีการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ ของ ปส. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ไปเป็นของ สทท. และให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรับไปดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ยกเว้นดังนี้

๑) สัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ สัญญาจ้างที่ปรึกษาโครงการศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์กรักษ์ (กิจการร่วมค้า บริษัท อิเล็กโทรวัตต์เอ็นจีเนียริง เซอร์วิส จำกัด (EWE))

๒) สัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคาร เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยพร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ (บริษัท GA)

๓) เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ๑/ปรับปรุงครั้งที่ ๑ (ปว.-๑/๑)

๑.๒.๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ อนุมัติการโอนทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ของ ปส. ไปเป็นของ สทท. รวม ๓ รายการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔) ดังนี้

๑) สัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ สัญญาจ้างที่ปรึกษาโครงการศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์กรักษ์ (กิจการร่วมค้า บริษัท อิเล็กโทรวัตต์เอ็นจีเนียริง เซอร์วิส จำกัด (EWE))

๒) สัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคาร เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยพร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ (บริษัท GA)

๓) เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ๑/ปรับปรุงครั้งที่ ๑ (ปว.-๑/๑)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจาก ปส. ได้ยกเลิกสัญญาจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคาร เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยพร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ ได้ จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศตาม (๖)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากการยกเลิกสัญญาจ้างเหมาฯ โครงการก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยตามสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ ก่อให้เกิดกรณีพิพาทระหว่าง สทท. กับบริษัท GA หากอนุญาตตุลาการมีคำสั่งขาดตัดสินข้อพิพาทให้บริษัท GA เป็นฝ่ายชนะคดี ประมาณการยอดเงินที่ สทท. ซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดีต้องชำระให้แก่บริษัท GA คิดเป็นเงินจำนวน ๑,๔๓๘.๖๓ ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท GA มีข้อเสนอเพื่อการยุติข้อพิพาท จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนเพื่อเจรจาไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สทท. ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัท GA เพื่อแลกเปลี่ยนกับการยุติการดำเนินกระบวนการอนุญาตอุตสาหกรรมที่จะจัดหาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ TRIGA สำหรับใช้กับเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย ปว.-๑/๑ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เพื่อให้เครื่อง ปว.-๑/๑ ทำงานต่อไปได้อีก ๑,๒๓๐ ชั่วโมงต่อปี เป็นเวลา ๑๐ ปี พร้อมข้อเสนออื่น ๆ ได้แก่ ให้การฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเทคโนโลยีฟิวชัน และเทคนิคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัท GA จะเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่ง สทท. ได้ประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการได้แห่งเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินเครื่อง ปว.-๑/๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙) ดังนี้

๔.๑.๑ ด้านการแพทย์ สทท. มีการวางแผนและสำรวจความต้องการของผู้รับบริการด้านไอโซโทปรังสีอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการขยายระบบผลิตไอโซโทปรังสีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการทางการแพทย์ที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งจากการประเมินความสามารถในการผลิตร่วมกับข้อมูลการนำเข้าไอโซโทปรังสี โดยประมาณการรายได้เท่ากับ ๖,๓๓๒,๔๙๘ บาท

๔.๑.๒ ด้านอุตสาหกรรม

๑) การฉายรังสีอัญมณี สทท. ลงทุนด้านเครื่องกำเนิดลำอิเล็กตรอนพลังงานสูงและเครื่องฉายรังสีแกมมาเพื่อรองรับความต้องการของอุตสาหกรรมอัญมณีส่งออก ที่สามารถเพิ่มมูลค่าของอัญมณีได้ตั้งแต่ ๕ - ๓๐ เท่า นอกจากนั้นยังช่วยสนับสนุนการส่งออกอัญมณีไทยไปยังต่างประเทศ คิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่าปีละ ๒๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๒) การผลิตไอโซโทปรังสีในงานอุตสาหกรรม งานตรวจสอบแบบไม่ทำลายด้วยการถ่ายภาพรังสี เป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่สำคัญต่อการบำรุงรักษาโครงสร้างขนาดใหญ่ ซึ่งมีการจ้างงานบุคลากรด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ในภาคเอกชนไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ คนต่อปี เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยประกอบด้วยระบบผลิตไอโซโทปรังสีด้วยการอาบรังสีนิวตรอนและกระบวนการผลิตสัณฐานกำเนิดรังสี (Sealed source) ที่ทันสมัย สามารถผลิตไอโซโทปรังสี Ir-๑๙๒ ชนิดผลิตสัณฐานสำหรับการประยุกต์ใช้ในด้านอุตสาหกรรม เพื่อทดแทนการนำเข้าสร้างรายได้ทางตรงได้ประมาณ ๓,๕๐๘,๒๓๐ บาทต่อปี

๓) การบริการเทคโนโลยีนิวเคลียร์ การมีเชื้อเพลิงเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการด้านการตรวจสอบและการวิเคราะห์ตัวอย่างได้มากขึ้น เช่น ให้บริการวิเคราะห์ตัวอย่างด้วยวิธี NAA การตรวจสอบโดยการถ่ายภาพด้วยนิวตรอน ให้บริการเช่าชั่วโมงทอแลรังสีนิวตรอนและบริการตรวจสอบสภาพดิน เป็นต้น โดยประมาณการรายได้เท่ากับ ๔๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี

๔.๑.๓ ด้านการเกษตร เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยปัจจุบัน สามารถสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์พืชเศรษฐกิจด้วยนิวตรอน ได้แก่ ข้าว ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และไม้ดอกไม้ประดับซึ่งจะช่วยให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรและเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งสร้างพันธุ์พืชใหม่ที่ทนต่อสภาพแวดล้อมและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์จุลินทรีย์เพื่อให้คุณลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องสำอางและอาหารเสริม กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ กลุ่มเกษตรกร อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง อุตสาหกรรมอาหารเสริม นักวิจัย และสถาบันวิจัยด้านการเกษตรต่าง ๆ

โดยสรุปมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการได้แห่งเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินเครื่องปฏิกรณ์ คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งหมด ๓๓๘.๙๖ ล้านบาท ในระยะเวลา ๑๐ ปี

/นอกจากนี้ ...

นอกจากนี้ เนื่องจากเชื้อเพลิงนิวเคลียร์สำหรับเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย ปว.-๑/๑ มีสถานที่ผลิตเพียงแห่งเดียวคือ TRIGA Fuel Fabrication Facility (TFFF) ประเทศฝรั่งเศส โดยจะผลิตตามคำสั่งของบริษัท GA ซึ่งมีหุ้นส่วนใน TRIGA International (TI) ผู้เป็นเจ้าของ TFFF และในปัจจุบัน TFFF ได้มีการยกระดับด้านความปลอดภัยภายหลังเหตุการณ์ฟูกูชิมะ (First Fukushima Safety Upgrades) โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนจากกระทรวงพลังงานของประเทศสหรัฐอเมริกา (US Department of Energy (DOE)) ซึ่งมีข้อผูกพันที่จะผลิตชิ้นส่วนเชื้อเพลิงให้แก่กระทรวงพลังงานของประเทศสหรัฐอเมริกา ในทศวรรษหน้าตามคำสั่งของกระทรวงพลังงานของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้อาจต้องจัดหาเชื้อเพลิงของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย ปว.-๑/๑ ในราคาที่สูงมาก หรืออาจไม่สามารถจัดหาได้เลยและทำให้เครื่องปฏิกรณ์ดังกล่าวต้องเดินเครื่องด้วยศักยภาพที่ต่ำลงเรื่อย ๆ อันนำไปสู่การรื้อถอนและการจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ซึ่งจะต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงมากตามมาเป็นลำดับ และการไม่มีเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินเครื่องปฏิกรณ์ยังก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจอีกหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษาวิจัยและการพัฒนากำลังคน เสียโอกาสในการผลิตผลงานวิจัย เสียโอกาสที่ต้องส่งนักศึกษาไปเรียนต่างประเทศคิดเป็นเงิน ๖๗.๒๔ ล้านบาท เสียโอกาสการใช้ประโยชน์จากค่าบำรุงที่รัฐต้องจ่ายให้ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศปีละประมาณ ๕๐ ล้านบาท ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เข้าฝึกอบรมร่วมกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) การขอผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยมาให้คำปรึกษาและร่วมวิจัย ซึ่งต้องส่งไปอบรมในประเทศที่มีการใช้เครื่องปีละประมาณ ๓ - ๕ คน ทำให้สูญเสียประโยชน์ที่ได้รับ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑๔.๕ ล้านบาท/ปี

๔.๒ พระราชบัญญัติอนุญาตอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๖ กำหนดว่า ในระหว่างดำเนินการทางอนุญาตอุตสาหกรรม ถ้าคู่พิพาทประนีประนอมยอมความกัน ให้คณะอนุญาตอุตสาหกรรม ยุติกระบวนการพิจารณา หากคู่พิพาทร้องขอและคณะอนุญาตอุตสาหกรรมเห็นว่าข้อตกลงหรือการประนีประนอมยอมความกันนั้นไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ให้คณะอนุญาตอุตสาหกรรมมีคำชี้ขาดไปตามข้อตกลง ประนีประนอมยอมความกัน ทั้งนี้ สทท. ได้วิเคราะห์การดำเนินการตามกระบวนการอนุญาตอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับ การเจรจาเพื่อระงับข้อพิพาทดังกล่าวแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐) สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ กรณีดำเนินการตามกระบวนการอนุญาตอุตสาหกรรม จะพบว่าเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางกฎหมายปกติ ในขณะที่มีความเสี่ยงในกรณีที่อนุญาตอุตสาหกรรมชี้ขาดให้บริษัท GA ชนะคดี โดย สทท. ต้องจ่ายค่าเสียหายเป็นเงินประมาณ ๖๗๗ ล้านบาท แต่หาก สทท. ชนะคดี อาจได้เงินประมาณ ๘,๘๙๗ ล้านบาท แต่อาจกระทบต่อกระบวนการจัดซื้อแท่งเชื้อเพลิงของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย ปว.-๑/๑ ซึ่งอาจไม่สามารถจัดซื้อได้ นำไปสู่ค่าเสียโอกาสประมาณ ๓๓๘.๙๖ ล้านบาท และกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศไทย รวมทั้งกระบวนการอาจยืดเยื้อนำไปสู่สภาพลักษณะเชิงลบซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อการพัฒนาโครงการเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยเครื่องใหม่

๔.๒.๒ กรณีการเจรจาต่อรองเพื่อยุติข้อพิพาท จะพบว่าสามารถลดความเสี่ยงในการที่รัฐต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายหรืองบประมาณที่ต้องชำระให้กับบริษัท GA หากแพ้คดีตามกระบวนการอนุญาตอุตสาหกรรม และสามารถประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อแท่งเชื้อเพลิงสำหรับเครื่อง ปว.-๑/๑ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ไม่น้อยกว่า ๓๓๘.๙๖ ล้านบาท ในเวลา ๑๐ ปี รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิศวกรรมขั้นสูงด้านพลังงานฟิวชันเพื่อการพัฒนาเป็นผู้นำอาเซียนด้านเทคโนโลยีฟิวชัน นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสหรัฐอเมริกาและประเทศไทย ทั้งนี้ ข้อเสียของการเจรจาต่อรองเพื่อยุติข้อพิพาท คือ ความเสี่ยงในการยอมรับของภาคส่วนต่าง ๆ

๔.๓ ปัจจุบัน ปส. ได้บอกเลิกสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาการจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ออร์แกนิกซ์ กับบริษัท GA เนื่องจากมิได้มีการก่อสร้าง และในส่วนของงบประมาณนั้น ปส. ได้คืนสำนักงบประมาณไปแล้ว ดังนั้น จึงขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนมติเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ และพิจารณาเห็นชอบในหลักการให้เจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อระงับข้อพิพาทเพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหายของรัฐโดยใช้แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทของหน่วยงานของรัฐตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑) หากคณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้บริษัท GA ชนคดี สทน. ต้องจ่ายค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยเป็นเงินประมาณ ๑,๔๓๘.๖๓ ล้านบาท (เงินต้น ๖๗๗ ล้านบาท จำนวนอัตรดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๔ เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี) จึงเห็นควรที่จะดำเนินการเจรจาต่อรองกับบริษัท GA ดำเนินการอย่างไร้ประหวัชพริศร์ ขอบด้วยกฎหมาย และคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ เรื่อง ขออนุมัติทำสัญญาว่าจ้างในลักษณะจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้าง โดยผู้รับจ้างรายเดียวกัน และขอผ่อนผันการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาจากต่างประเทศ โดยขอยกเลิกโครงการก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ออร์แกนิกซ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖

๕.๒ ขอความเห็นชอบในการเจรจาไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทอันเกิดจากสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายแอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑๖ ๕๙๙๔

สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

โทร ๐ ๒๔๐๑ ๙๘๘๘ ต่อ ๕๙๕๕ / ๐๘๗ ๔๐๙๖๗๖๒ (นลิน)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nalin@tint.or.th